

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Secvndvs, Siue Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm
Detestationem, Per Qvadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 5. Gula, Deus cur inimicos suos sinat pinguescere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](#)

esse in quenquam, quam in plerosque voluptates suas: qua cum hominem arripuerint, penitus submergunt, & subuertunt. Ad stipulatur & os aureum inquiens: *Quod equis accidere solet, id hominibus quibusdā, accidit, ut quo copiosus ipsis suppetunt necessaria, hoc euadant ferociores.* Et iterum: *Fumus abigit apes, dona vero spiritu alia fugat luxus;* quem Aegyptij hieroglyphicè porci simulachro expresserunt, semper deorsum in terram atque pastum inclinati. *Fames amica virginitati est, inimica lascivia,* ait S. Ambrosius, *Saturitas vero castitatem prodigat, nutrit illecebram.*

Nihil hinc mirum, gulones, ponderoso ventre depresso men-
tem non posse in cœlum & cœlestia extollere; citius saturitate mo-
ri, quam homines osseos longâ inedia, atque ieunijs assiduis ema-
ciatos. Illud mirissimum est, ieuniia meritos & æternam famem, à
ieunijs tantopere abhorre, semperque ingluuiem cogitare; ast
Dei seruos ambrosiâ alendos, & nectare dignos, ad prodigium vs-
que cibo potuque abstinere. Nimirum vt porcos ad macellum &
lanienam saginamus, venaticos autem canes, vt sint ad currendum
& prædam capiendam citationes, fame extenuamus; ita Orci pabu-
la sinit Deus pinguefieri, &, vt ignis habeat copiosius omentum, &
alimentum, ebrietas, teste S. Chrysostomo, *fues ex hominibus facit;*
in libro vitæ ascriptos patitur corpore toto extenuari, vt per angu-
stam portam minus impedite in cœlum possint penetrare, à qua,
cura adipe & omaso suo, nitidae cuticulae, & lati ventres excludun-
tur; *similes illi, qui,* vt ait S. Augustinus, *epulabatur quotidie splendide;*
ad cuius ianuam iacebat mendicus Lazarus cupiens saturari de micis, qua-
cadebant de mensa eius, & nemo illi dabant. Ut autem, teste S. Basilio,
ebrietas est demon voluntarius, malitia mater, virtutis inimica, & vt
S. Ambrosius addit, fomentum libidinis, incentuum insanit, venenum
insipientia; & ebriosi regnum Dei non possidebunt, sed ignis, & sulphur,
& spiritus procellarum, pars calicis eorum: ita abstinentia modestos,
placatos, sobrios, prudentes, virgines, angelos facit. Quin & in-
ter homines pacem concordiamque conseruat. *Cui va? cuius patri Prou. 23. 29.*
va? cui rixa? cui fœna? cui sine causa vulnera? Cui suffusio oculorum?
Nonne his, qui commorantur in vino, & student calicibus epotandis?
Qua de causa Heraclitus in seditione rogatus, vt apud populum
sententiam diceret, quo pacto ciuitas redigi posset in concordiam,

S. Chrysost.
hom. 2. de
ieiunio.
Pier. Valer,
lib. 9.

S. Ambros,
serm. 40.

v.
GVL A DEVS;
CVR INIMICOS
SVOS SINAT
PINGUESCEREP

S. Chrysost.
hom. 38. in
Matth.

S. Augustin.
serm. 232.
Luc. 16.

S. Basili, hom.

14.
S. Ambros.
c. 16. de Elia
& Ieiunio.
1. Cor. 6. 10.
Psal. 10. 6.

Erasm. lib. 8.
apoph. ex
Plutarcho.

O 3 conscen-

conscenso suggestu, poposcit calicem aquæ frigidæ & paululum farinæ inspersit, mox de glechone admisit, quod est vel pulegij siluestris, vel leguminis genus. Deinde, epoto calice, discessit, nec verbum addidit: hoc pacto innuens, ita demum ciuitatem caritatem seditionibus, si, repudiatis delicijs, assuerteret paruo contenta esse. Hinc, apud Eremitas, nullæ lites, quia nullæ compotations; hinc animi domiti & patientes, quia corpora abstinentijs stringuntur, ne insolecant. *His, qui bellicis rebus exerceantur,* ait S. Chrysostomus, *quiq[ue] palæstris luctando desudant, conuenit ut ciborum copia redundant se ipso corpulentos & obesos;* videlicet, *quò validioribus nervis labores queant capessere.* *Contra verò, quibus non est colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principatus, aduersus potestates, aduersus mundi rectores tenebrarum harum, aduersus spirituales malitias;* hos oportet per sobrietatem, ad jejunium, ad certamen exerceri. Leuius periculum est, si quis Rhiphaspis appelleatur, quod clypeum in acie abiecerit; quam si magnam illam armaturam jejunium videatur abiecisse.

S. Chrysost.
hom. 2, de
ieiunio.

VI.
QUADRAGE-
SIMAE IEIVNI-
VM STRICTE
OBSERVATVM.

Psal. 26.

Hac de cauſa, (vt ad historiam redeamus) in monasterio, ad quod Zosimas ab Angelo missus est, moris erat, vt primæ hebdomadæ jejuniorum Dominicâ die, Ascetæ singuli diuinis sacramentis muniti, atque Christi corpore & sanguine pasti, modicoque cibo refecti, vna in oratorium conuenirent, & flexis poplitibus, orationeque ardentí ad Deum fusa, se inuicem consalutarent, Abbatemq[ue] amanter amplexi benedictionem solennem peterent. Patefactis inde monasterij foribus, clara voce cantantes exhibant. Cantabant autem: *Dominus illuminatio mea, & salus mea, quem timebo? Dominus defensor vita mea, à quo trepidabo?* Vix unus, aut alter, in rerum custodiam, domi manebat. Ceteri, aut caricas, aut palmæ fructus, dactylos, aut legumina, aut etiam nihil, præter uestem, secum effreabant, propria quadra, hoc est, thymbra & solis radicibus ac herbis victuri. Ibant autem trans Iordanem, non vt conchas legerent, aut vt sciuros caperent, sed ita, vt à se quisque vago pede discederent, neque ullus in alterius conspectum veniret. Nempe soli diuinis meditationibus, cantui sacro, ac jeuniis vigilijsque tantò impensiū vacare potuerunt. Sic verbis, cibis, potibus, somno, & omni solatio humano abstinentes, omnes jejuniorum dies, asperime celebrabant, nec, nisi ante viuificum Dominicæ Resurrectionis diem